

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Bartolvs In Primam Digesti Novi

Bartolus

Lvgdvni, M.D.LXVII.

Tigno iniuncto.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-96158](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-96158)

vt in prin. sed vt 3 teiuretur in litem sic. l. qui res. in fi. s. de sol. 1. Quero, quot actiones dentur 3 istum, qui dolo malo iniunxit tignum alienum in edibus, vel muris suis: Et dicit quinqz, scz. actio furti, condictio furtiua, actio de tigno iuncto, et actio ad exhibendum, et rei vendicatio. Sed quero, an vna istarum per aliam tollatur. Et dicam. j. p. 107.

LEX II.

- 1 Actionum quinqz competentium pro tigno alieno iniuncto qualiter vna per aliam tollatur.
- 2 Actiones plures, qñ se hñt tanq̄ excedentia, et excessa, vna per aliam non tollitur.
- 3 Tignum alienum iniunctum edibus, lzab edibus separari pot sit sine diffõzmitate, vel damno, lzagi non pt vt separatur.

Ed si proponas Op. s. de l. p. 107. in dicari, vt exprimat, vt ibi sed vt iuret in litem lic, vt vidistis, s. c. l. pr. quo tollat vna per aliam. Et in l. in rem. y. tignum. s. de rei ven. tractat plenus istam materiaz, q̄ alibi, et in d. y. appellacione. Et q̄ rei vendicatio, et actio ad exhibendum, et condictio fur. tollunt ad nuicem: et sunt rei persecutorie, et tollitur actio tigni iniuncti, in eo q̄ in isto duplo continet ipsam rem. non in pena: actio vero iniuncti tollit persecutorias per ceptionem, cum illo duplo inires, vt dictum est. Actionem vero facti nõ tollunt dicte actiones rei persecutorie, nec actio de tigno iniuncto tollit actionem furti, nisi in eo simplio, quod est pena: eo dem nõ actio furti, cum sit, mere penalis, non tollit persecutorias, lz tollit actionem tigni iniuncti in eo, qd est penalis. Pet. de Bellap. in eo. q̄ dñ de istis actio. pena. dicit q̄ gl. Nas qñ sunt due actiones penales, que hñt se, vt genus et species, tunc verũ diceret gl. q̄ vna tollit per aliam, quatenus concurrunt. l. j. v. bo. rap. sed qñ se hñt vt excedentia, et excessa, tunc vna per alia non tollit in aliquo. l. j. in tutela. s. de tute. r. ra. dñr. et l. i. adu. tertium cum inccõ. j. de adu. et dñr. in l. j. dñr. et ali. quis. s. s. public. Sed actio de tigno iniuncto ad actionem furti, hz se tanq̄ excedens, et excessum. Nam pt eẽ tignum iniunctum, et furtus non eẽ commissum, et pt eẽ furtum commissum, et tignum nõ eẽ iniunctum, ita dñ: ipse. Tu tene gl. Nam ista actio non est, pposi ta, nisi pro tigno iuncto furtiua, sed p furtu de tigno iuncto et pz in prin. huius l. cum gl. super rub. et sic hñt se vt genũ et species. Nam furtum est genus, furtum tigni iniuncti est species. Sed hoc op. Nam ego video, qñ ille qui iniunxit bona fide, et sic non committit furtum, vt ille qui hz iniunctum, tenet, vt no. hic in gl. et dñ. tignum. ergo non est verum, q̄ semper requirat furtus factum. Et rñ. de natura actionis tigni iniuncti, in verba l. qñ. ta bul. requiritur furtum factum, vt hic pz, illud q̄ glo. no. est ex extentione, et inte. p̄tatione p̄opter alias leges, non ex verbo s. leg. q. tabul. et cetera circa istam materiam dic, vt not. in d. s. tignum. Et Quero, quid li. tu. n. n. pt a domibus vcl a muris separari sine diffõzmitate, vel sine damno, an possit agi, vt separet. Et dicit q̄ sic, qz cessat rõ huius l. ergo r. arg. l. adige. re. s. quamuis. s. de iur. pat. Et ibi vñ. vt. s. eo. l. p. 107. s. tigni. vbi dñ. q̄ tigni appellacione continentur tegule r. Et quis dubitat, q̄ tegula possit accipi sine diffõzmitate, et alia poni: Et certe nemo. Ad suam rõnem, cum dicit, cessat rõ, dico q̄ non cessat ratio est enim alia rõ, qz tegule per se non censentur. l. rerum misura. s. de vñca. et l. cum qui edes. eo. ti.

ADDITIO.

- 1 Alex. Quero quid. Vide in l. j. de rei vendi. Si quis testamen. liber esse ius. fue. Tit. iiii.
  - 2 Et continuat, vt in ea habes, Item dñ gl. q̄ hec rub. nõ ponit materialiter, lz significatiue, vel ponit verba edicti. Hoc non pz, vt. j. eo. l. j. s. non aut. vel ponit summariu tituli. Et istis duabus tene quam vis, vt dicam in d. s. non aut.
  - 3 Alex. Et continuat, q̄ omnia aut libelli vide in Spect. de fur. s. j. ver. l. pone plerunqz.
- ADDITIO.
- 1 Prefectus Romanus non liberatur a debitis dolo actis, nec illi qui festinant ad delinquendum, p̄opter pacem sciendam de proximo, debent gaudere beneficio.

Sed dolo malo.

Hec autem actio.

ista actio: Dñt quidam actio in factum, que deo scendit ex quolibet edicto. l. iij. s. an. th. s. s. dñ. in fe. et l. h. s. de eo per quem facerit. Alij dñt, q̄ est condictio ex lege, vt. s. de condi. ex lege. l. i. quod non pz, qz illa lex intelligit qñ actio introducitur noua lege, scz. ciuili: scz. si p̄tozia, qz tunc semper competit actio in factum in dubio, vt dicitur e. Que ro vbi est p̄tozia edictum in hac materia. Dñt quidam q̄ est in rub. quod non pz, vt dñr. super ea. Alij dñt, q̄ non habemus verba edicti, sed eius mentem, vt hic in prin. q̄ satis pz, Que ro dñt hic, q̄ p̄ tali furto cessat actio furti ciuili, quid in actio, ne furti manifesti, que est p̄tozia: Et dicit idem, lz ad art. dixerit p̄tium. Et l. i. no. istum text. p̄ omni p̄fectum de vñbe. Ro. a qui coronat Imperatozem. Nam de consuetudine Imperator satisfaci oibus creditoribus illius, et eum a p̄bitis liberat: et ipse p̄fectus, qñ sentit aduentum p̄ncipis audacioz facti, et hit multa debita, qñ spem liberationis hende a p̄ncipie, vt ab istis debitis non debeat liberari. Item facti iste text. eos, qui sentunt pacem p̄omulgardam de pximo, et p̄opter ea festinat ad delinquendum, p̄opter spem immunitatis.

ADDITIOES.

- 1 And. Barb. Contra p̄fectum. Adde q̄ not. per Bart. post Sol. in l. j. legem. s. de legi. s. eos qui sentunt edictum futurum, et incontinenti vendunt frumentum, vt non teneant, vide it. euz no. et vide text. ibi dñr. in c. pen. de excess. pel. tex. in l. qui dñr. ta. s. ex quib. can. ma. et remissi in tex.
- 2 Alex. Et Item facit. Adde Ludo. in l. si vero. s. de vñ. in xij. fallen. fol. mat.
- 3 Lata culpa dolo non equiparatur in maleficijs, vbi tractatur de pena corporali, et etiam vbi tractat de pecunia, et lex exp̄t se dolum requirit, scz. si non requirit dolum.
- 4 Statutum imponens penam pro aliquo facto, qñ requirit dolum vel latam culpam. Vocabula que habent in se dolum.
- 5 Accusatus de turbata possessione accusacione inducta ex forma statutorum, an absoluitur, si doceat se ingressu, alia rõne, ita q̄ dolum malus absit.

Non autem

hoc dolo malo. Et dñ. ibi, sed culpa dolo, et. Et dñ. no. q̄ lata culpa equiparatur dolo in maleficijs. Sed j. ad l. i. de om. de fca. in l. in lege. 2. om. dñ. hoc dolo huius declaracione sunt gl. parte. Una est in l. in actio. nibus. s. de in lit. iur. que dicit, q̄ vbi tractatur de pena corpora li. lata culpa non equiparet dolo, vt leg. s. ita: alias secus, vt hic. Ista non est perfecta sola. Nam et vbi tractatur de pena pecuniaria, lata culpa nõ equiparatur dolo, vt. s. ne vis nat. l. i. s. si quis ideo, et q̄ ibi no. et j. v. bo. rap. l. j. s. hac actione. An glo. in d. l. in l. 2. om. dicit, q̄ in criminalibus lata culpa non equi paratur dolo, vt ibi in alijs secus, vt hic, cum si. hoc non pz, qz et hic, in criminalibus loquit, lz agatur ciuilitate, lz idem l. i. s. j. s. l. men. fal. mo. dñr. et l. vñ. s. de eden. vñ gl. alibi dicit vñ ita tem, in l. magna negligentia, de verb. sig. quam gl. conuincas cum gl. d. l. in actionibus, et dicas sic, vbi tractatur de pena corporali, lata culpa non equiparatur dolo, d. l. in l. 2. om. de fca. et no. in d. l. in actionibus. s. de in lit. iur. Vbi vero tractatur de pena pecuniaria, siue sit criminalis accusacio, si ne ciuili actio, dñt aut lex exp̄t se requirit dolum, et lata culpa non equiparatur dolo, vt. j. vñ. bo. rap. l. j. s. hac actione, et l. j. s. qñ gs ideo, s. ne vis nat. et no. in d. l. magna negligentia. Aut lex exp̄t se dolum non requirit, et tunc lata culpa equiparatur dolo, d. l. j. s. s. l. men. fal. mo. dñr. Sed hec sol. vt istum text. Nam exp̄t se hec lex requirit dolum, vt pz in rub. in prin. legis, et in prin. huius s. et si lata culpa equiparatur dolo. Dñt. Dico, q̄ non habemus verba edicti in hoc t. q̄ in verbis edicti non ne bat mentio doli. lz Jurisconf. referendo mentem edicti, dixerit hoc, alias oporteret te dicere, q̄ hoc p̄cedit ex extentione, et rñ. rñ. confulti, magis quam ex natura verborum edicti. Et fugia c hoc quero, quid li. pzo aliquo facto per statutum imponit pena, vt rñ. p̄ illo facto requiritur dolum, et vel sufficiat lata culpa: Rñd. li. statutum facit exp̄t se mentionem de dolo, non sufficiet lata culpa. Idem si tractatur de pena corporali, vt dictum est, et si loquitur simpliciter, hic est aduertendum, nõ qd sunt vocabula, que important dolum, vt puta, dñ. si quis fecerit furtum, vel falsitatem, vel humilia, que hñt in se dolum, lz de fur. et l. nec exemplum. C. de fal. tunc lata culpa non sufficiet. Quedem sunt vocabula, que non important dolum in se. Et hic aduer.